

Sygn. akt I CSK 3041/22

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku K. B.
z udziałem P. B.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 5 lutego 2021 r., sygn. akt XVI Ca 389/19,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 16 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w Kwidzynie dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni K. B. i uczestnika P. B.

Postanowieniem z 5 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zmienił postanowienie Sądu Rejonowego jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach i oddalił apelację w pozostałym zakresie.

W skardze kasacyjnej uczestnik, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, przejawiająca się w konieczności jednoznacznego przesądzenia: czy płaćności bezpośrednio

uzyskiwane na podstawie ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach bezpośrednich w ramach systemów wsparcia bezpośredniego stanowią pożytki cywilne z rzeczy w rozumieniu art. 53 § 2 k.c. oraz czy podlegają rozliczeniu na zasadach określonych w treści art. 207 k.c. jako przychody z rzeczy wspólnej albo pożytki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni

przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Nurtujący skarżącego problem, był już przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego. W postanowieniu z 13 grudnia 2013 r., III CZP 86/13, na zadane pytanie: „Czy w sprawie o podział majątku wspólnego podlegają rozliczeniu, pobrane przez jednego z byłych małżonków po ustaniu wspólności ustawowej małżeńskiej, dopłaty unijne do gruntów rolnych stanowiących majątek wspólny byłych małżonków, przyznane w ramach wsparcia bezpośredniego oraz z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania?”, Sąd Najwyższy odmówił odpowiedzi stwierdzając m.in., że stanowisko zajęte w postanowieniu z 17 listopada 2011 r., IV CSK 93/11, zawiera wprost twierdzącą odpowiedź na wątpliwość zgłoszoną w przedstawionym zagadnieniu prawnym. Dodał, że nie ma zaś żadnych powodów do odejścia od tego w pełni trafnego stanowiska.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.